

॥ श्रीरामगीता ॥

.. shrIrAmagItA ..

sanskritdocuments.org

May 10, 2017

.. shrIrAmagItA ..

॥ श्रीरामगीता ॥

Sanskrit Document Information

Text title : rAmagItA

File name : raamagitaa.itx

Category : gItA

Location : doc_giitaa

Author : veda vyaasa (traditionally ascribed)

Language : Sanskrit

Subject : philosophy/religion

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : vedaanta philosophy,@shruti-saara-sangraha@,in the form of

Latest update : Dec. 17, 1997

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

Site access : <http://sanskritdocuments.org>

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

May 10, 2017

sanskritdocuments.org

॥ శ్రీరామగీతా ॥

॥ శ్రీరామగీతా ॥

శ్రీమహాదేవ ఉవాచ ॥

తతో జగన్మజ్జలమజ్జలాత్మనా
విధాయ రామాయణకీర్తిముత్తమామ్ ।
చచార పూర్వాయచరితం రఘూత్తమో
రాజర్షివర్ష్యైరభినేవితం యథా ॥ ౧॥

సౌమిత్రిణా పృష్ట ఉదారబుద్ధినా
రామః కథాః ప్రాహ పురాతనీః శుభాః ।
రాజ్ఞః ప్రమత్తస్య నృగస్య శాపతో
ద్విజస్య తిర్యక్త్వమథాహ రాఘవః ॥ ౨॥

కదాచిదేకాన్త ఉపస్థితం ప్రభుం
రామం రమాలాలితపాదపఙ్కజమ్ ।
సౌమిత్రిరాసాదితశుద్ధభావనః
ప్రణమ్య భక్త్యై వినయాన్వితోఽబ్రవీత్ ॥ ౩॥

త్వం శుద్ధబోధోఽసి హి సర్వదేహినా-
మాత్మాస్యధీశోఽసి నిరాకృతిః స్వయమ్ ।
ప్రతీయనే జ్ఞానదృశాం మహామతే
పాదాబ్జభృంజాహితసంకసంకనామ్ ॥ ౪॥

అహం ప్రపన్నోఽస్మి పదామ్బుజం ప్రభో
భవాపవర్గం తవ యోగిభావితమ్ ।
యథాజ్ఞాసాజ్ఞానమపారవారిధిం
సుఖం తరిష్యామి తథానుశాధి మామ్ ॥ ౫॥

శ్రుత్వాథ సౌమిత్రవచోఽఖిలం తదా
ప్రాహ ప్రపన్నార్చిహరః ప్రసన్నధీః ।
విజ్ఞానమజ్ఞానతమఃప్రశాన్తయే
శ్రుతిప్రపన్నం క్షితిపాలభూషణః ॥ ౬॥

శ్రీరామచన్ద్ర ఉవాచ ॥

ఆదౌ స్వవర్ణాశ్రమవర్జితాః క్రియాః
 కృత్వా సమాసాదితశుద్ధమానసః ।
 సమాప్య తత్పూర్వముపాత్తసాధనః
 సమాశ్రయేత్సద్గురుమాత్మలబ్ధయే ॥ ౭॥

క్రియా శ్రీరోదృఢవహేతురాదృతా
 ప్రియాప్రియౌ తౌ భవతః సురాగిణః ।
 ధర్మేతరౌ తత్ర పునః శరీరకమ్
 పునః క్రియా చక్రవదీర్యతే భవః ॥ ౮॥

అజ్ఞానమేవాస్య హి మూలకారణం
 తద్ధానమేవాత్ర విధౌ విధీయతే ।
 విద్వైవ తన్నాశవిధౌ పటీయసీ
 న కర్మ తజ్జం సవిరోధమీరితమ్ ॥ ౯॥

నాజ్ఞానహనిర్న చ రాగసంక్షయో
 భవేత్తతః కర్మ సదోషముదృఢవేత్ ।
 తతః పునః సంసృతిరప్యవారితా
 తస్మాద్బుధో జ్ఞానవిచారవాన్భవేత్ ॥ ౧౦॥

నను క్రియా వేదముఖేన చోదితా
 తథైవ విద్యా పురుషార్థసాధనమ్ ।
 కర్తవ్యతా ప్రాణభృతః ప్రచోదితా
 విద్యాసహాయత్వముపైతి సా పునః ॥ ౧౧॥

కర్మాకృతౌ దోషమపి శ్రుతిర్జగౌ
 తస్మాత్సదా కార్యమిదం ముముక్షుణా ।
 నను స్వతంత్రా ధ్రువకార్యకారిణీ
 విద్య న కిఞ్చిన్ననసాప్యపేక్షతే ॥ ౧౨॥

న సత్యకార్యోఽపి హి యద్వదధ్వరః
 ప్రకాజ్ఞితేఽన్యానపి కారకాదికాన్ ।
 తథైవ విద్యా విధితః ప్రకాశితై-
 ర్విశిష్యతే కర్మభిరేవ ముక్తయే ॥ ౧౩॥

కేచిద్వదన్తీతి వితర్కవాదిన-

స్తదప్యసదృష్టవిరోధకారణాత్ ।

దేహాభిమానాదభివర్ధతే క్రియా

విద్యా గతాహజ్జృతితః ప్రసిద్ధ్యతి ॥ ౧౪॥

విశుద్ధవిజ్ఞానవిరోచనాఞ్చతా

విద్యాత్మవృత్తిశ్చరమేతి భణ్యతే ।

ఉదేతి కర్మాఖిలకారకాదిభి-

ర్నిహన్తి విద్యాఖిలకారకాదికమ్ ॥ ౧౫॥

తస్మాత్త్యజేత్కార్యమశేషతః సుధీ-

ర్విద్యావిరోధాన్న సముచ్చయో భవేత్ ॥

ఆత్మానుసన్ధానపరాయణః సదా

నివృత్తసర్వేన్ద్రియవృత్తిగోచరః ॥ ౧౬॥

యావచ్ఛరీరాదిషు మాయయాత్మధీ-

స్తావద్విధేయో విధివాదకర్మణామ్ ।

నేతీతి వాక్యైరఖిలం నిషిధ్య తత్

జ్ఞాత్వా పరాత్మానమథ త్యజేత్క్రియాః ॥ ౧౭॥

యదా పరాత్మాత్మవిభేదభేదకం

విజ్ఞానమాత్మన్యవభాతి భాస్వరమ్ ।

తదైవ మాయా ప్రవిలీయతేఽజ్ఞాసా

సకారకా కారణమాత్మసంస్పృతేః ॥ ౧౮॥

శ్రుతిప్రమాణాభినాశితా చ సా

కథం భవిష్యత్యపి కార్యకారిణీ ।

విజ్ఞానమాత్రాదమలాద్వివేచిత-

స్తస్మాదవిద్యా న పునర్భవిష్యతి ॥ ౧౯॥

యది స్మ నష్టా న పునః ప్రసూయతే

కర్తాహమస్యేతి మతిః కథం భవేత్ ।

తస్మాత్స్వతన్త్రా న కిమప్యపేక్షతే

విద్య విమోక్షాయ విభాతి కేవలా ॥ ౨౦॥

సా తైత్తిరీయశ్రుతిరాహ సాదరం

న్యాసం ప్రశస్తాఖిలకర్మణాం స్ఫుటమ్ ।

ఏతావదిత్యాహ చ వాజినాం శ్రుతి-

ర్ణానం విమోక్షాయ న కర్మ సాధనమ్ ॥ ౨౧॥

విద్యాసమత్వేన తు దర్శితస్త్యయా

క్రతుర్న దృష్టాన్త ఉదాహృతః సమః ।

ఫలైః పృథక్త్వాద్భవలకారకైః క్రతుః

సంసాధ్యతే జ్ఞానమతో విపర్యయమ్ ॥ ౨౨॥

సప్రత్యవాయో హ్యహమిత్యనాత్మధీ-

రజ్ఞప్రసిద్ధా న తు తత్త్వదర్శినః ।

తస్మాద్బుద్ధైస్త్యాజ్యమవిక్రియాత్మభి-

ర్విధానతః కర్మ విధిప్రకాశితమ్ ॥ ౨౩॥

శ్రద్ధాన్వితస్తత్త్వమసీతి వాక్యతో

గురోః ప్రసాదాదపి శుద్ధమానసః ।

విజ్ఞాయ చైకాత్మ్యమథాత్మజీవయోః

సుఖీ భవేన్నేరురివాప్రకమ్పనః ॥ ౨౪॥

ఆదౌ పదార్థావగత్త్విర్హి కారణం

వాక్యార్థవిజ్ఞానవిధౌ విధానతః ।

తత్త్వమ్పదార్థౌ పరమాత్మజీవకా-

వసీతి చైకాత్మ్యమథానయోర్భవేత్ ॥ ౨౫॥

ప్రత్యక్పరోజ్ఞాది విరోధమాత్మనో-

ర్విహాయ సజ్గుహ్య తయోశ్చిదాత్మతామ్ ।

సంశోధితాం లక్షణయా చ లక్షితాం

జ్ఞాత్వా స్వమాత్మానమథాద్వయో భవేత్ ॥ ౨౬॥

ఏకాత్మకత్వాజ్ఞహతీ న సమ్భవే-

త్తథాజహల్లక్షణతా విరోధతః ।

సోఽయమ్పదార్థావివ భాగలక్షణా

యుజ్యేత తత్త్వమ్పదయోరదోషతః ॥ ౨౭॥

రసాదిపఞ్చీకృతభూతసమ్భవం
భోగాలయం దుఃఖసుఖాదికర్మణామ్ |
శరీరమాద్యస్తవదాదికర్మజం
మాయామయం స్థూలముపాధిమాతృనః || ౨౮||

సూక్ష్మం మనోబుద్ధిదశేన్ద్రియైర్యుతం
ప్రాణైరపఞ్చీకృతభూతసమ్భవమ్ |
భోక్తుః సుఖాదేరనుసాధనం భవేత్
శరీరమన్యద్విదురాత్మనో బుధాః || ౨౯||

అనాద్యనిర్వాచ్యమపీహ కారణం
మాయాప్రధానం తు పరం శరీరకమ్ |
ఉపాధిభేదాత్తు యతః పృథక్స్థితం
స్వాత్మానమాత్మన్యవధారయేత్కృమాత్ || ౩౦||

కోశేష్వయం తేషు తు తత్తదాకృతి-
ర్విభాతి సజ్ఞాత్స్పృతికోపలో యథా |
అసజ్గరూపోఽయమజ్ఞో యతోఽద్వయో
విజ్ఞాయతేఽస్మిన్నరితో విచారితే || ౩౧||

బుద్ధేస్త్రీధా వృత్తిరపీహ దృశ్యతే
స్వప్నాదిభేదేన గుణత్రయాత్మనః |
అన్యోన్యతోఽస్మిన్స్వ్యభిచారితో మృషా
నిత్యే పరే బ్రహ్మణి కేవలే శివే || ౩౨||

దేహేన్ద్రియప్రాణమనశ్చిదాత్మనాం
సజ్ఞాదజస్తం పరివర్తతే ధియః |
వృత్తిస్తమోమూలతయాజ్ఞులక్షణా
యావద్భవేత్తావదసౌ భవోద్భవః || ౩౩||

నేతిప్రమాణేన నిరాకృతాఖిలో
హృదా సమాస్వాదితచిద్ధనామృతః |
త్యజేదశేషం జగదాత్తసద్రసం
పీత్వా యథామృః ప్రజహోతి తత్ఫలమ్ || ౩౪||

కదాచిదాత్మా న మృతో న జాయతే
 న క్షీయతే నాపి వివర్ధతేనవః ।
 నిరస్తసర్వాతిశయః సుఖాత్మకః
 స్వయంప్రభః సర్వగతోఽయమద్వయః ॥ ౩౫॥

ఏవంవిధే జ్ఞానమయే సుఖాత్మకే
 కథం భవో దుఃఖమయః ప్రతీయతే ।
 అజ్ఞానతోఽధ్యాసవశాత్ప్రకాశతే
 జ్ఞానే విలీయేత విరోధతః క్షణాత్ ॥ ౩౬॥

యదన్యదన్యత్ర విభావ్యతే భ్రమా-
 దధ్యాసమిత్యాహురముం విపశ్చివతః ।
 అసర్పభూతేఽహివిభావనం యథా
 రజ్జ్వాదికే తద్వదపీశ్వరే జగత్ ॥ ౩౭॥

వికల్పమాయారహితే చిదాత్మకే-
 | అహంకార ఏష ప్రథమః ప్రకల్పితః ।
 అధ్యాస ఏవాత్మని సర్వకారణే
 నిరామయే బ్రహ్మణి కేవలే పరే ॥ ౩౮॥

ఇచ్ఛాదిరాగాది సుఖాదిధర్మికాః
 సదా ధియః సంస్పృతిహేతవః పరే ।
 యస్మాత్ప్రసుప్తౌ తదభావతః పరః
 సుఖస్వరూపేణ విభావ్యతే హి నః ॥ ౩౯॥

అనాద్యవిద్యోద్భవబుద్ధిబిమ్బితో
 జీవప్రకాశోఽయమితీర్యతే చివః ।
 ఆత్మాధియః సాక్షితయా పృథక్స్థితో
 బుద్ధ్యాపరిచ్ఛిన్నపరః స ఏవ హి ॥ ౪౦॥

చిద్బిమ్బసాక్ష్యాత్మధియాం ప్రసక్త-
 స్తేకత్ర వాసాదనలాక్తలోహవత్ ।
 అన్యోన్యమధ్యాసవశాత్ప్రతీయతే
 జడాజడత్వం చ చిదాత్మచేతసోః ॥ ౪౧॥

గురోః సకాశాదపి వేదవాక్యతః

సజ్ఞాతవిద్యానుభవో నిరీక్ష్య తమ్ |
స్వాత్మానమాత్మస్థముపాధివర్జితం
త్యజేదశేషం జడమాత్మగోచరమ్ || ౪౨||

ప్రకాశరూపోఽహమజోఽహమద్వయో-
| అసకృద్విభాతోఽహమతీవ నిర్మలః |
విశుద్ధవిజ్ఞానఘనో నిరామయః
సమూర్ణ ఆనన్దమయోఽహమక్రియః || ౪౩||

సదైవ ముక్తోఽహమచిన్త్యశక్తిమా-
నతీన్ద్రియజ్ఞానమవిక్రియాత్మకః |
అనన్దపారోఽహమహర్నిశం బుద్ధై-
ర్విభావితోఽహం హృది వేదవాదిభిః || ౪౪||

ఏవం సదాత్మానమఖణ్డితాత్మనా
విచారమాణస్య విశుద్ధభావనా |
హన్యాదవిద్యామచిరేణ కారక్తై
రసాయనం యద్వదుపాసితం రుజః || ౪౫||

వివిక్త ఆసీన ఉపారతేన్ద్రియో
వినిరీతాత్మా విమలాన్తరాశయః |
విభావయేదేకమనన్యసాధనో
విజ్ఞానదృక్కేవల ఆత్మసంస్థితః || ౪౬||

విశ్వం యదేతత్ప్రమాత్మదర్శనం
విలాపయేదాత్మని సర్వకారణే |
పూర్ణశ్చిదానన్దమయోఽవత్స్మితే
న వేద బాహ్యం న చ కిణ్చిదాన్తరమ్ || ౪౭||

పూర్వం సమాధేరఖిలం విచిన్తయే-
దోఙ్కారమాత్రం సచరాచరం జగత్ |
తదేవ వాచ్యం ప్రణవో హి వాచకో
విభావ్యతేఽజ్ఞానవశాన్న బోధతః || ౪౮||

అకారసంజ్ఞః పురుషో హి విశ్వకో

హ్యుకారకస్తజస ఈర్యతే క్రమాత్ ।
 ప్రాజ్ఞో మకారః పరిపర్యతేఽఖిలైః
 సమాధిపూర్వం న తు తత్త్వతో భవేత్ ॥ ౪౯॥

విశ్వం త్వకారం పురుషం విలాపయే-
 దుకారమధ్యే బహుధా వ్యవస్థితమ్ ।
 తతో మకారే ప్రవిలాప్య తైజసం
 ద్వితీయవర్ణం ప్రణవస్య చాన్తిమే ॥ ౫౦॥

మకారమప్యాయాత్మని చిద్ధనే పరే
 విలాపయేత్ప్రాజ్ఞమపీహ కారణమ్ ।
 సోఽహం పరం బ్రహ్మ సదా విముక్తిమ-
 ద్విజ్ఞానదృజ్ ముక్త ఉపాధితోఽమలః ॥ ౫౧॥

ఏవం సదా జాతపరాత్మభావనః
 స్వానందతుష్టః పరివిస్మృతాఖిలః ।
 ఆస్తే స నిత్యాత్మసుఖప్రకాశకః
 సాక్షాద్విముక్తోఽచలవారిసింధవత్ ॥ ౫౨॥

ఏవం సదాభ్యస్తసమాధియోగినో
 నివృత్తసర్వేన్ద్రియగోచరస్య హి ।
 వినిర్జితాశేషరిపోరహం సదా
 దృశ్యో భవేయం జితషడ్గుణాత్మనః ॥ ౫౩॥

ధ్యాత్వైవమాత్మానమహర్నిశం ముని-
 స్త్తిష్ఠేత్సదా ముక్తసమస్తబన్ధనః ।
 ప్రారబ్ధమశ్నన్నభిమానవర్జితో
 మయ్యేవ సాక్షాత్ప్రవిలీయతే తతః ॥ ౫౪॥

ఆదౌ చ మధ్యే చ తథైవ చాంతతో
 భవం విదిత్వా భయశోకకారణమ్ ।
 హిత్యా సమస్తం విధివాదచోదితం
 భజేత్స్వమాత్మానమథాఖిలాత్మనామ్ ॥ ౫౫॥

ఆత్మన్యభేదేన విభావయన్నిదం

భవత్యభేదేన మయాత్మనా తదా ।
యథా జలం వారినిధౌ యథా పయః
క్షీరే వియదోఽప్యమ్నస్యనిలే యథానిలః ॥ ౫౬॥

ఇత్థం యదీక్షేత హి లోకసంస్థితో
జగన్మృషైవేతి విభావయన్మునిః ।
నిరాకృతత్వాచ్ఛ్చుతియుక్తిమానతో
యథేన్ద్రభేదో దిశి దిగ్భ్రమాదయః ॥ ౫౭॥

యావన్న పశ్యేదఖిలం మదాత్మకం
తావన్మదారాధనతత్పరో భవేత్ ।
శ్రద్ధాలరత్యూర్జితభక్తిలక్షణో
యస్తస్య దృశ్యోఽహమహర్నిశం హృది ॥ ౫౮॥

రహస్యమేతచ్ఛ్చుతిసారసజ్గహం
మయా వినిశ్చిత్య తవోదితం ప్రియ ।
యస్త్యైతదాలోచయతీహ బుద్ధిమాన్
స ముచ్యతే పాతకరాశిభిః క్షణాత్ ॥ ౫౯॥

భ్రాతర్యదీదం పరిదృశ్యతే జగ-
న్మాయైవ సర్వం పరిహృత్య చేతసా ।
మదాభవనాభావితశుద్ధమానసః
సుఖీ భవానన్దమయో నిరామయః ॥ ౬౦॥

యః సేవతే మామగుణం గుణాత్పరం
హృదా కదా వా యది వా గుణాత్మకమ్ ।
సోఽహం స్వపాదాఞ్చైతరేణుభిః స్పృశన్
పునాతి లోకక్రితయం యథా రవిః ॥ ౬౧॥

విజ్ఞానమేతదఖిలం శ్రుతిసారమేకం
వేదాన్తవేదచరణేన మయైవ గీతమ్ ।
యః శ్రద్ధయా పరిపఠేద్గురుభక్తియుక్తో
మద్పూజమేతి యది మద్వచనేషు భక్తిః ॥ ౬౨॥

॥ इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमावहेश्वरसंवादे उत्तरकाण्डे पञ्चमः
सर्गः ॥

Please send corrections to Sunder Hattangadi

——
.. shrIrAmagItA ..

was typeset using Xe_{La}TeX 0.99996

on May 10, 2017

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

